

katoliško cerkev in se ne morem dovolj zahvaliti previdnosti božji, ki je izkazala milost, da sem rojen, odgojen od pobožnih katoliških roditeljev, da sem se izobrazil pri poštenih katoliških učiteljih, in da sem naposled postal duhovnik novega zakona. Sedaj sem, hvala Bogu doživel celo petdesetletnico svojega škofovanja. Tudi svetega Očeta Leona XIII. ljubim iz vsega srca in sem pripravljen zanj darovati tudi svoje življenje. Prepričan sem, da je poseben dar milosti in previdnosti božje, da so divne lastnosti in sposobnosti njegovega uma in srca v najtesnejši zvezi in slogi z nadnaravnimi njegovimi darovi, z nadnaravno njegovo nalogo. Mnogi bi v današnjem svetovnem vrvenju zdvajali, ako bi ne videli na čelu katoliške cerkve Leona XIII., najsvetejšega, najvzvišenejšega, moža najčistejšega, najrevnejšega, najslavnejšega, kateri je kedaj sedel na stolici sv. Petra. Vsak njegov korak, vsako njegovo dejanje, vsaka njegova okrožnica je pravi, živi dokaz onega božjega navdahnjenja, koje imenujemo nezmotljivost. Ponavljam, jaz ljubim, spoštujem in v zvezde kujem svetega očeta Leona XIII. In hvala Bogu svetemu, ta preslavni mož, vrhovni pastir cerkve božje tudi mene ljubi, spoštuje, skrbi zame in mi pri vsaki priliki izkazuje svoje zaupanje. Bog ga živi še dolgo, dolgo let in ga obdaruje z vsakim darom svoje svete milosti! To je moja razjasnitev, to je moja odkrita izpoved. Rad bi, da se to izve po celem svetu, osobito pa med slovanskim narodom, h kateremu spadam in katerega posebnim načinom ljubim in kateremu želim iz vsega srca srečo, slobodo, slavo. Bog Vas blagoslovi! Priporočam se Vašemu milemu spominjaju, Vaši bratski ljubezni in Vaši pobožni molitvi Vaš prijatelj

Josip Juraj Strossmayer,
škof bosanski in sremski.

Djakovar, dne 3. travnja 1900.

Novice.

— **Osebna vest.** Okrajni komisar v Novem mestu, gosp. dr. Stadler pl Wolfersgrün je poklican na službovanje v ministerstvo. Kakor znano, je gosp. dr. Stadler sorodnik ministra Calla

— **Odlikovanje.** Materijalni kontrolor pri rudniškem ravnateljstvu v Idriji, gospod Ivan Zazula je šel v pokoj in dobil tem povodom zlati zaslužni križec.

— **Državna podpora.** Poljedelsko ministerstvo je podelilo kmetijski podružnici v Zagorju na Notranjskem 500 K podpore za dievesnico.

— **Poroka avstrijskega prestolonaslednika** bode brez slavnosti med 15. in 22. junijem. Nadvojvoda Franc Ferdinand se poroči z grofico Chotek.

— **Prešernov kip.** V izložbi knjigotržca Schwentnerja razstavljen je Prešernov kip, katerega je modeliral akademični kipar Alojzij Repič, podstavek pa je oskrbela c. kr. obrtna šola. Kip je last „Matice Slovenske“.

— »**Slovenska Matica**« vabi na XIII. odborovo sejo v Ljubljani dne 6. rožnika l. 1900. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1.) Naznanila predsedništva. 2.) Odborenje zapisnika o CXX. odborovi seji. 3.) Poročilo gospodar-

skega odseka o računih za leto 1899. in o društveni hiši. 4.) Poročilo o pripravah za občni zbor. 5.) Tajnikovo poročilo. 6.) Eventualia.

— **Načrt ljubljanskega mesta** Ravnokar je izšel v založbi Ivana Bonača elegantni v 4. barvah litografirani načrt našega, po potresu lepo razcvitega mesta Ljubljane. Načrtu dodan je kratek obris mesta, voditelj po mestu, cena postrežčkov in izvoščkov. Poleg podobe glavnega mesta krasi načrt še 11 različnih javnih poslopij. Cena temu za tujca kot za domačina prepotrebneemu načrtu je samo 20 kr.

— **Naš rojak Fr Bučar** bode dne 2. junija nastopil kot gost v „Aidi“ na dunajski dvorni operi.

— **Volilni shod v Kranju** sta priredila v soboto zvečer ob pol. 9 uri gg. drž. poslanec dr. Ferjancič in dež. poslanec Šubic. Shod se je vršil v gostilniških prostorih gosp. Mayrja ob mnogobrojni udeležbi.

— **Obrtna nadaljevalna šola v Kranju** priredi razstavo risarskih izdelkov, ki se otvori dne 3. junija to je za binkoštno nedeljo za teden dni.

— **Nov vožnji red za Gorenjsko.** Jeseni bosta vozila dva nočna vlaka iz Ljubljane na Gorenjsko. Prvi bode odhajal iz Ljubljane ob 10. uri, drugi pa ob pol 1. uri po noči. Prvi zjutranji vlak bode že v Ljubljani ob pol 5. uri, drugi pa ob pol. 9 uri.

— **Samostan v Stičini** so ondotni Cisterzijani zelo lepo popravili. V samostanu je vseh skupaj 30 ljudi.

— **Ribničani** so poslali Krügerju razglednico z nebrojnimi častitkami seveda le s slovenskim naslovom.

— **Luna je premotila čuvaja** na ljubljanskem gradu minolo sredo ob 2. uri zjutraj. Vzhajala je namreč iz Jančjega hriba, o čemer se je žarelo nebo. Čuvaj pa ima menda naročilo posebno paziti na vevško tovarno radi stavke in vesten v svojih dolžnostih, kakor je, ni imel časa poučiti se o vzroku žarečega se neba in kakor bi trenil je zagrmel z ljubljanskega grada topov strel v znamenje, da gori v okolici — seveda vevška tovarna. Gasilci so poskakali s postelj ter hiteli v Mestni dom, kamor pa jim je telefoniral čuvaj v grada, da ne gori v Vevčah marveč da samo „mesec gor gre“.

— **Stavka v Vevčah.** Minolo sredo so imeli delavci vevške papirnice prejeti zaslužek do dneva, ko so ustavili delo ter ob enem tudi delavske knjižnice. Tako je odredilo vodstvo tovarne: v sredo pa je isto vodstvo naročilo delavcem, naj v četrtek dne 24. m. m. pridejo po zaslužek in knjižnice. Temu pa so delavci oporekali, češ, da na praznik ne marajo prejemati plačila in knjižic, in dokler ne bo rešeno vprašanje gledé bolniške blagajne, ki sedem let ni imela občnega zbora ter se sploh vsa zadeva stavke temeljito in pravilno ne reši. Brezobzirnost, s katero vodstvo vevške papirnice postopa v sedanji stavki, govori glasno, kako je to vodstvo že vsa leta izkoriščalo in zatiralo ubogo ljudstvo ter priča, da je sedanja stavka le neovrgljiva posledica dolgoletnega krivičnega zatiranja. Res, lepe so morale biti razmere med delavstvom in uradništvom oziroma vodstvom v Vevčah, da je mej slednjim drznost in objestnost tako bujno vzrastla, kakor se vidi sedaj. Saj to vodstvo ošabno odklanja vsako pogajanje z delavstvom, katerega je izkoriščalo mnoga leta ter brezobzirno daje delavcem na izbiro dvojce: ali naj brezpogojno začne zopet delati ali pa naj pride vsaki po svojo delavsko knjižico! To je pravcato srednjeveško nasilje, ki se mora gnjusiti vsakemu poštemu človeku. Res, tem bolj se moramo čuditi delavstvu, ki se ne da zapeljati svojemu skrajno užaljenemu čutu in ohranjuje red in mir. In vodstvo si je pač v svesti, kako globoko mora biti delavstvo užaljeno, sicer bi se ne bilo zopet izprosilo 120 mož vojakov v obrambo svoje kože. Tudi ta okolnost govori mnogo in človeku je trpko v srcu, če misli, da mora biti tudi vojaštvo na razpolago kapitalističnim pijavkam in jih — če tudi nehote, to se umeje — podpira v izkoriščanju delavstva in v trdovratnosti, kadar delavstvo, izrabljeno

do skrajnosti, zahteva svojih pravic. A kdo podpira delavce in kdo se zavzema za njih pravo? Nihče! K večjemu da jih o stvarkah dobrohotno opominjajo ter nagovarjajo, naj se le udajo zahtevam delodajalcev, češ, da jim vsaj nihče ne bo mogel reči, da so trmoglavci, in s silo da se ne doseže ničesar. Skrajni čas je pač že, da bi se vse postavilo na stran šibkejšega zatiranca mesto na stran mogočnega zatiralca. In kdo ne ve, kaj se lahko zgodi potem, ako vevška tovarna res izvede svojo namero ter odpustivši vse dosedanje domače delavce najme tujih, bržčas Nemcev s Štajerskega?! To bi bilo gorostasno in v ljudstvu, ki se zdaj ogiba vsakemu nemiru, bi potem pač nevarno vsplamtela nevolja, kljub vojaštvu in in orožništvu. Seveda bi ljudstvo končno zopet podleglo sili in še dolgo čutilo posledice svojega upora, a za nesreče bi pač bili odgovorni drugi. Naj še omenjamo tu, da se orožništvo v Vevčah vede vzorno napram delavstvu.

— **Več nego deseti brat.** Pod tem zaglavjem poroča „Slovenec“, da živi v Kostanjevici ubog črevljar, Pavlenč Fran, kateremu je žena podarila 11 sinov zaporedoma. Njih imena so: Fran, Josip, Miroslav, Anton, Leopold, Viktor, Vincencij, Ivan, Leo, Mirko in Adolf. Trije izmed njih so umrli vsi drugi pa so krepki in zdravi. Pred kratkim pa je plodna črevljarjeva žena povila dvanajsto dete — deklico Marijo, ki je stala mater življenje. Ubogemu čevljarju je ostalo devet nedoraslih otrok. Gospe, katere Bog ni obdaril z otroki, pač pa s premoženjem, bi imele tu lepo priliko storiti dobro delo krščanske ljubezni!

— **Semenj za volno.** Trgovska in obrtniška zbornica v Miskolcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo letošnji semenj za volno vršil v Miskolcu dne 13. junija.

— **Izvoz v Maroko.** C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja trgovski in obrtni zbornici, da namerava ruska vlada v luko Tanger pošiljati ladije rusko-finlandske družbe iz Kadiksa in sicer je stavbinski les, čaj in sladkor, v katerih predmetih bi lahko Rusija v državi Maroko z drugimi deželami konkurirala. Glede na to, da bi lahko avstrijski izvozniki (eksporterji) ravno z lesom in sladkorjem velike uspehe dosegli in tako omenjene izdelke ugodno spečavali, se opozarja, na ugodno komunikacijsko zvezo z Maroko, ker avstrijski Lloyd vsak mesec enkrat svoje ladije pošilja v Tanger. Pri tem se tudi povdarja, da je c. kr. generalni konzulat v Tangerju v najširšem obsegu pripravljen dajati interesentom natančnejša pojasnila o izvoznih razmerah v Maroko.

— **Trgovsko ministerstvo** poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bode, kakor naznanja c. in kr. konzulat v Antverpnu, dne 8. junija 1900 dopoldan ob 11. uri v poslopu vojnega ministerstva v Bruselju vršila odajanja dobave vsakojake usnjevine, ki se potrebuje za vojsko. Vsa množina raznega usnja, katerega je treba dobaviti, znaša okoli 57 530 kg in 7300 parov različnih delov za obuvale. Natančnejši pogoji so na vpogled v informacijski pisarni trgovskega muzeja v Bruselju 18 Rue des Augustins, vzorci usnja, katero je dobaviti, pa pri vojnem ministerstvu.

— **Železna trgovina »Merkur« v Celju** jela je v ponedeljek, dne 28. m. m. delovati. Začetek kaže, kako potrebna je bila ta trgovina in res hvaležni moramo biti gosp. Petru Majdiču, da je zmagal vse zapreke, ki so se stavile temu podjetju. Opozorjamo vse narodnjake, da posluje trgovina na debelo in drobno!

— **K protestantski veri** je prestopilo v Celji mnogo Nemcev in nekaj renegatov, mej temi tudi neki Kranjec rojen v Kranju c. kr. nadgeomter Emanuel Martiny.

— **Zveza nemških konservativnih kmetov na Štajerskem** ima dne 5. junija svoj shod v Gradcu. Proti Rokitanskega kmetski zvezi se je pred letom ustanovila ta zveza ter organizovala katoliške kmete.

— **Štajersko nemškutarstvo** triumfuje zopet, ker je cesar sankcioniral zakon, naj se občina Slatina razdeli v dve občini, tako so jo jedno občino dobili nemškutarji v svoje roke.

— **Umrli.** Pretečeni četrtek je na Dunaju umrl znani strokovnjak v vodnih zgradbah c. kr. stavbni svetnik Ivan pl. Podhasky. Pokojnik bil je rojen leta 1831. na Češkem ter je dovršil svoje študije na praški tehniki. Podhasky, ki je izdelal projekt za osuševanje ljubljanskega barja, bil je tudi na Kranjskem dobro znan. — Dne 29. m. m. je umrla na Trebelnem pri Mokronogu Marija Lokar, stara 70 let, bivša gospodinja gostoljubne Brganove hiše v Gor. Karteljevem in mati deželnega oficijala gosp. Fran Lokarja. N. v. m. p.!

— **Nevihta in toča** je obiskala Dolenjsko in sicer napravila je ogromno škodo v občinah Kavi gori, Ravnem dolu, Vrhovem, Maljavah, Gorenji vasi pri Stičini, Št. Vidu, Radohovi vasi in na Raki pri Krškem.

— **Nesreča.** Sluga učiteljske pripravnice je pripravljaj v svojem stanovanju rakete. Pri neki mešbi, hotel je namreč neko novo stvarino sestaviti, se je pripetila eksplozija ter vrgla razbito posodo slugi Sajovicu v obraz. Eksplozija je povzročila hitro smrt.

— **Pogreša se že 14 dnij** delavec Anton Veber v Ljubljani. Delal je v Janeševi tovarni za usnje. Pri sebi je imel večjo svoto denarja. V svojem stanovanju je pustil vse svoje stvari in v tovarni delavsko knjižico.

— **Pobegnil je iz Stare Loke** pod policijskim nadzorstvom postavljeni, tujemu imetju jaki nevarni Jakob Vidmar, po dom. Cunjarjev.

— **Iz vode rešil.** „Slovenec“ poročajo iz Spodnje Idrije, da je minoli torek padel v potok Malenšico dveleten otrok Janeza Lampeta. Potok je odnesel otroka čez slap v tolmun. Ko je to 16letni Janez Rovtar zapazil, je skočil več metrov globoko v vodo ter rešil otroka gotove smrti.

— **Japonski princ na Dunaju.** Dne 23. maja je prišel japonski princ Kanin Kotohito iz Benetk na Dunaj. Princ prinaša evropskim dvorom „pozdrave“ cesarja japonskega.

— **Italijanski jetični kongres.** V mestni hiši v Neapiju bi se bil imel obdržavati kongres o tuberkulozi. Ob vsprejemu udeležencev pa je prišlo do nezaslišanega škandala in izgredov. Več kongresistov je došlo mesto v predpisanem fraku, v navadni dolgi črni suknji. Radi tega so jim sluge ubranili vstop v dvorano. Ko pa so proti temu protestirali, so jih na ukaz policijskega častnika policaji in požarni bramborci naravnost zmetali skozi vrata. Tedaj je pa občinstvo v predvorani se potegnilo za tako surovo užaljene člane in odšlo ž njimi vred v hotel Gambrinus, kjer se je sestavila ojstra pritožba proti takemu postopanju policije. V nekem pismu na časnik „Roma“ piše profesor Gregoraci, da je vsakemu Neapolitanu stopila rudečiča srama v lice radi nesramnega obnašanja gardistov nasproti gostom kongresa. To je „bella Italia.“

— **Muzaffer Edin in njegova žena.** Pokojni perzijski šah Nasr Edin, ko je potoval skozi Evropo, je na evropskih dvorih z — rokami jedel pečenko in salato, vzel je seboj osem svojih žen, ena lepša od druge. To je šlo samo do Moskve, od tu pa jih je poslal sedem „natrag kuči“, samo ena ga je spremljala dalje po Evropi, namreč njegova favoritka, a še ta v — možkih oblačilih. Takrat ves svet ni vedel, da je „lep spremljevalec“ Nasr-Edina-rokojedca, njegova prva žena. Sedanji šah, ki je nastopil zdaj pot v Evropo, pa ni tako skrivnosten, marveč povedal je očitno, da ga spremlja njegova favoritka, prekrasna Čerkezinja, v Evropo, seveda tudi v hlačah; radi tega se že pripravljajo mnogi Evropejci, da gredo gledat perziškega šaha Muzaffer Edina in najlepši biser, njegovo nedosežno lepo favoritko.

— **Učitelj pred ministrom.** Pred nekaj časa je bil odpuščen iz službe učitelj Constantini. Minoli četrtek si je izprosil avdijenco pri avstrijskem ministru za nauk in bogočastje. Ko je vstopil pred ministra, potegne revolver iz žepa in hoče ustreliti. Sluge so se vrgle čezenj in mu iztrgale orožje. Na policiji je izpovedal, da ni hotel ustreliti ministra, pač pa samega sebe iz obupa, ker je izgubil kruh. Hotel je umreti pred naučnim ministrom.

— **Kmetijski štrajk v Galiciji.** Poljedelski delavci na veleposestvih v Galiciji so začeli tudi štrajkati. Dozdaj štrajka kakih 20 vasij; osobito je razširjen štrajk na okraj Melnica. Povod štrajku je preslaba plača delavcem. Iz kolegijalnosti so popustili delo tudi oni delavci, ki so dobivali bolje plačilo. Posestniki so sicer poklicali delavce iz drugih krajev Poljske, toda štrajkujoči so jih razgnali. Oblasti so poslale zoper štrajkujoče dva bataljona vojakov, da zadušijo v ljudstvu nezadovoljnost radi storjenih mu krivic.

— **Marija se je prikazala!** Iz vasi Alice Belcolle pri Acqui-ju v Piemontu poročajo, da je šla nekako pred štirinajstimi dnevi 14letna bolehná, nervozna hčerka neke uboge vdove v vinograd žet deteljo. Vrnila se je domov trepetaje ter povedala, da se ji je prikazala Mati Božja ter jo poljubila nalahko kakor dih vetra na usta. Kmetje so deklici verjeli, in vest, da se je prikazala Marija, se je raznesla kakor blisk po vsej okolici. Že drugega dne so se pripeljali ljudje z vseh strani in zbralo se je več tisoč bolnikov, ki so čakali Marijo. Deklica hodi sedaj vsak dan zgodaj zjutraj v vinograd, kjer obstane zamaknjena ter se navidezno z nevidno osebo pogovarja. Množica kleči, moli, joka okoli deklice. Odnegli pa so iz vinograda že zadnjo bilko trave in ljudje so odnašali v robcih in klobukih celo prst. Zadnjo nedeljo se je zbralo pri tistem vinogradu okoli 30.000 kmetov in kmetic, ki so čakali več ur na deklice. Ko je prišla, povedala je, da hoče imeti Marija svojo zemljo zeleno in pokrito z cvetlicami. Ljudje so nanegli novo zemljo, jo posejali z travo in cvetlicami ter sezidali na mestu, kjer se je pojavila Marija prvokrat veliko kapelico.

— **Nečloveški oče.** Na Dunaju se je dogodil te dni zopet strašen zločin. Mehanik Josip Ott je umoril lastnega petletnega sinčka. Otrok je pred štirimi tedni izginil; ni ga bilo več na spregled, pač pa so ga slišali ljudje jokati in ječati. Pred nekaj dnevi pa je dejal Ott, da je mali Josip v neki otroški bolnici umrl. Ljudem, ki so stanovali v isti hiši, se je vsa stvar že dolgo sumljiva zdela, in končno je Otta nekdo naznanil. Sodnija je dognala, da deček ni umrl v nikaki bolnišnici, pač pa je našla v Ottovem stanovanju v pepelu sestavne dele sežganih kosti. Josip Ott je končno izjavil, da je sin zbolel na difteriji, ter da je dobil na strani neki tur, katerega mu je sam prerezal. Ko je deček vsled zastrupljenja krvi umrl, se je zbal kazni, zato je zrezal mrtvenčevo telo na manjše dele ter del v ognjišče, kjer se je kuhal obed. V kljub temu trdi Ott, da o njegovem strašnem činu njegova žena, dečkova mati, ni ničesar vedela. To je izjavil Ott sam, ljudje — in menda tudi sodnija — pa so skoro prepričani, da je stvar izmišljena, ter da deček ni bil sploh nič bolan, marveč ga je nečloveški oče umoril, ker ga ni mogel trpeti. Mali Josip je štel pet let; nekaj let je prebil na Češkem, ker se je Ott šele februarja t. l. oženil s sedanjo svojo ženo. Imela sta že pred zakonom troje otrok, jeden jima je umrl. Dečkova sestra je izjavila, da je videla, kako — je oče otroku nekaj na strani odrezal, pri čemer je otrok strašno jokal in suval potem je oče vrgel odejo čezenj in postalo je vse tiho. Kaj se je potem zgodilo, ni znano. Ottova izpovedanja so namreč vsakokrat drugačna ter si nasprotujejo. Dejal je tudi, da je dečka zrezal na kose ter ga vrgel v kanal v hiši; pozneje,

ko dečka v kanalu niso našli, je pa zopet izpovedal, da ga je zadavil ter zavil v cunje in časopise ter ga vrgel v Donavo. Preiskava se nadaljuje. Žena njegova baje za zločin ni vedela ter je baje docela nedolžna, kar pa ni verjetno.

Loterijske srečke

V Brnu dne 30. maja t. l.: 32, 19, 7, 18, 14.
Na Dunaji dne 26. maja t. l.: 39, 19, 61, 57, 20.
V Gradci dne 26. maja t. l.: 12, 22, 59, 70, 9.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 1. junija 1900. Pšenica K 8 40 h, rž K 7.— h, ječmen K 7.50 h, oves K 6.20 h, ajda K 9.— h, proso K 7.— h, turščica K 7.— h, leča K 12.— h, grah K —.— h, fižol K 11 — h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

13

Najnižje cene.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Preobleke. Popravila.

izdelovanje
Skrbno

Največji izbor.

Razpošiljava sukna samo zasebnikom.

En odrezek	gld. 2.80 iz dobre	
3.10 m dolg za-	3.10	
dostno za	4.80	
1 moško obleko	7.50	fine
stane samo	8.70	
	10.50	finejše
	12.40	angleške
	13.95	grebenčeste

pristne
ovčje
volne

En odrezek za črno salonsko obleko fl. 10.—

Blago za vrhnje sukne od 3 gld. 25 kr. meter in višje: loden v mičnih barvah 1 odrezek 6 gld. — 1 odrezek 9 gld. 95 kr. — peruvien in dosking, blago za državne in železniške uradnike in sodnijske talarje, najfinejše grebenčasto in ševjet blago, kakor blago za finančne in žandarmerijske uniforme itd., razpošilja po tovarniških cenah kot reelno in solidno dobro znana

sukno-tovarniška zaloga

Kiesel-Amhof v Brnu.

Vzorci pošlje zastonj in poštnine prosto. Pošiljatve po vzorcih **Pozor!** P. n. občinstvo se opozori, da se blago veliko ceneje dobi, ako se naravnost od nas naroči, kakor pa pri kupcih. Tvrdba Kiesel-Amhof v Brnu razpošilja vsako blago po pravih tovarniških cenah brez prebitka katerega rabata. (17)